

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 167

Maribor, ponedeljek 27. julija 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefons

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Macdonald in Henderson v Berlinu

NADALJEVANJE FINANČNIH POGAJANJ Z NEMŠKIMI DRŽAVNIKI. — STIMSON PROUČUJE POLOŽAJ V NEMČIJI.

BERLIN, 27. julija. Angleški zunanji minister Henderson je prispel davi z vlakom v Berlin. Na kolodvoru so ga pozdravili državni kancelar dr. Brüning in zunanji minister dr. Curtius, še protokol grof Tattenbach in angleški veleposlanik s poslastičnim osobljem.

Henderson in nemški ministri so odšli nato v zunanje ministrstvo v Viljemovi ulici, kjer se je vršil najprej prvi razgovor. Ministrski predsednik Macdonald, ki je nameraval prvotno poleteti z letalom v Berlin, je radi slabega vremena opustil svoj prvotni načrt, odpotoval iz Londona včeraj pozno zvečer ter je prispel v Berlin danes opoldne. Popoldne se bodo pogajanja nadaljevala in bodo najbrže končana že do večera, ker se nameravata oba angleška državnik vrniti v London že v večernih urah.

LONDON, 27. julija. Od današnjih jutranjih listov se bavi le dnevnih »News Chronicle« z berlinskimi potovanjem Macdonalda in Hendersona. Pred svojim odhodom je izjavil Henderson, da se bo v Berlinu razpravljalo predvsem o finančnih vprašanjih. List naglašava važnost teh

razgovor in opozarja na to, da bodo nemirni duhovi v Parizu gotovo razlagali ta sestanek kot pričetek angleško-nemškega sodelovanja. O tem pa seveda ne more biti govora, kajti Anglija se ne bo nikdar zvezala z Nemčijo proti Franciji, toda tudi nikdar več s Francijo proti Nemčiji.

BERLIN, 27. julija. Snoči je bil prirejen na čast ameriškega državnega tajnika Stimsona slavnostni banket. Stimson je izjavil novinarjem, da se mudi le neuradno v Berlinu, da prouči politični in finančni položaj Nemčije in dobi smernice za stališče Washingtona napram nemški krizi.

LONDON, 27. julija. Po sporazumu med pariškim in newyorškim denarnim tržiščem se je mogel angleški funt toliko okrepiti, da je prenehalo pošiljanje zlata v Francijo. Denarna zaloga Angleške banke je padla na 136 milijonov funtov, do čim znaša zaloga Francoske banke 460 milijonov funtov. Finančni strokovnjaki so že v skrbeh, kam z vsem zlatom in se bavi o načrti o reformiranju prometa z zlatom.

Zeppelin nad polarno pokrajino

PO PRISTANKU V LENINGRADU JE ODLETAL PREKO ARHANGELSKA NAD POLARNE POKRAJINE IN JE ŽE DOBIL ZVEZO Z »MALIGINOM«.

LENINGRAD, 27. julija. Včeraj, ob 11. uri, je odplul Zeppelin na polet v polarne pokrajine. Med pristankom v Leningradu je dopolnil zaloge kurilva in živil ter vkrcal še nekaj znanstvenih aparatov. Zrakoplov leti proti Arhangelsku, od kjer bo krenil proti Franc Jožefovi zemlji, kjer ga že pričakuje ruski ledolomilec »Maligin«.

LENINGRAD, 27. julija. Pri pristanku Zeppelina je bilo navzočih več kot sto tisoč ljudi, ki so pozorno sledili manevriranju zračnega orjaka, krožečega skoro pol ure nad bivšo rusko prestolico.

Zrakoplov je zapustil včeraj ob 11. uri leningradsko letališče ter odplul

proti Arhangelsku. Pred odhodom je sprejel profesor Samojlovič kot znanstveni voditelj odprave ruske novinarje ter jim izjavil, da je zrakoplov kar najboljšo opremljen za polarna znanstvena raziskovanja. Program poleta ostane neizpremenjen, kakor je bil prvotno objavljen in bo trajal po vsej priliki kakih šest dni.

Pred odhodom je vzel zrakoplov še 9000 kubičnih metrov kisika, večjo zalogo goriva in živil ter še nekaj znanstvenih aparatov. Ako bo potekal polet nemoteno kljub neugodnim vremenskim prilikam, bo zrakoplov danes jutraj že nad Franc Jožefovo zemljo, kjer ga pričakuje ledolomilec

njegove politike izboljšanje obupnega gospodarskega položaja, v katerega je spravila bolgarski narod nesrečna politika njegovih dosedanjih državnikov in pa čim boljši odnosi z vsemi sosedi, torej tudi z Jugoslavijo. Po žmgi Narodnega bloka je nastopilo sedaj v bolgarski politiki nekako zatijšje. Nikjer še ni videti obrisov kake nove politike, vse pričakuje z nestrpnostjo sestanka sobranja, ko bo vlada Malinova razvila svoj notranje in zunanje-politični ter gospodarski program. Zgorovisti, ki so bili po porazu silno preplašeni, so med tem zopet strnili svoje vrste in se pripravljajo na odločilni boj. Seveda pa tudi vlada ne počiva in sistematično pripravlja reorganizacijo vse državne uprave. Izpremembi v vladi bodo sledile tudi izpremembe v vseh važnejših panogah državne uprave, med drugimi tudi v diplomaciji. Kakor poročajo listi, bosta za poslanika v Rimu in Pragi imenovana dva

pristaša zemljoradniške stranke, Vikov, najmočnejša osebnost bivšega režima, pa bo odpoklican iz Rima.

Največje zanimanje vlada seveda za stališče, ki je namerava zavzeti napram novemu režimu makedonske revolucionarne organizacije in obratno. V njenih vrstah vlada za enkrat še precejšnja neorijentiranost, vendar pa prevladuje mnenje, da bo upliv makedonske revolucionarne organizacije vedno manjši, samo če bo imela vlada dovolj energije. Vladi zadostuje že, da je ne podpira in ni treba, da bi njene članke preganjala, pa bo organizacija sama po sebi razpadla.

Malinov namerava že za drugo polovico prihodnjega meseca sklicati sobranje k izrednemu zasedanju. Splošno zatijšje v bolgarski politiki, ki vlada sedaj, bo potem prenehalo in upajmo, da bo mogoče dobiti potem jasnejšo sliko o dejanskem položaju, ki je nastal na Bolgarskem po zadnjih veljavah.

»Maligin«. Po zadnjih vesteh brezžične postaje geofizičnega osrednjega observatorija je Zeppelin preletel včeraj ob 19. uri Arhangelsk.

LENINGRAD, 27. julija. Po najnovjših poročilih se vrši Zeppelinova vožnja na severni tečaj v najlepšem redu. Zračni orjak je včeraj ob 20.15 preletel polarno linijo, davi je bil že v brezžični zvezi s postajo na Franc Jožefovi deželi in ruskim ledolomilec »Maliginom«. Dr. Eckener je brzojavil s Zeppelina, da je trdno prepričan, da se bo arktični polet popolnoma posrečil.

Laval in Briand pojmeta v Rim

RIM, 27. julija. Fašistični tisk objavlja, očitno iz uradnega vira, vesti, da bosta v kratkem času obiskala francoski ministrski predsednik Laval in zunanji minister Briand Rim. Obisk bi se vršil po obisku francoskih državnikov v Baden-Badnu, kjer se bodo nadaljevali francoski-nemški razgovori za odstranitev medsebojnih sporov. Fašistični tisk stavlja v obisk francoskih državnikov velike nade ter namiguje, da ga je pripisovati posredovanju ameriškega državnega tajnika Stimsona, ki je po svojih razgovorih z Mussolinijem uveril pariške kroge o dobri volji Italije v vprašanju pomorske razorožitve ter toplo priporočil rešitev vprašanja razdelitve pomorskih sil med Italijo in Francijo, še pred sklicanjem splošne razorožitvene konference.

Laval bi se sestal v Rimu z Mussolinijem ter na ta način prekinil s šestletno protitalijansko politiko Francije, ki sta jo inavgurirala Herriot in Briand po sestavi vlade levičarskega kartela.

Francoski tisk je zaenkrat še zelo rezerviran napram vestem o potovanju francoskih državnikov v Rim ter se zadovoljuje s tem, da samo ponatiskuje vesti fašističnega tiska.

Čilenski diktator pobegnil iz dežele

SANTIAGO DE CHILE, 27. julija. Štiri leta trajajoča diktatura generala Ibaneza je včeraj klaverno končala. Pod pritiskom vedno večjega nezadovoljstva naroda in v strahu, da bi se mogla iz dosedanjih spopadov razviti revolucija, je državni predsednik general Ibanez nenadoma odstopil in pobegnil čez mejo. Za njegovega naslednika je bil imenovan senator Opazo. V pouličnih bojih je bilo zadnje dni 34 oseb ubitih, na stotine pa težko ali lahko ranjenih.

PARIZ, 27. julija. V bližini Toulona je zavozil s sodi obložen tovorni avto v čredo ovac in razmesaril pod kolesi nad 100 živali. Tovorni avto se je prevrnil končno v obcestni jarek, od tam pa v 300 m globok prepad. Sofer in oba njegova spremljevalca so bili akoli mrtvi, avto pa se je popolnoma razbil.

NEWYORK, 27. julija. Pri Caslaku je padlo na tla neko letalo, ki je zgorelo. Pet moških in neki deset letni deček so pri tem postali žrtve katastrofe.

BERLIN, 27. julija. Pri Wünsdorfu se je ponesrečilo letalo, katero je vodil Siemensov inženjer Kögen. Pilot je obležal mrtev. Kaj je povzročilo nesrečo, še ni ugotovljeno.

Pred sklicanjem sobranja

Z devetojunjskim prevratom leta 1923, ki je končal z nasilno smrtjo vodje zemljoradniške stranke Stambolijskega in padcem zemljoradniškega režima ravno v trenutku, ko se je pripravljala, da si z ustanovitvijo takozvanih zelenih čet zagotovi in zavaruje vodstvo državne uprave, je končala prva važna etapa v razvoju Bolgarske po izgubljeni vojni. Stambolijski je žal prepozno uvidel nevarnost, ki je pretila njegovemu režimu od strani mogočne makedonske revolucionarne organizacije in oficirskega zbora, ki je bil najhujši nasprotnik njegove politike zbližanja z Jugoslavijo. Stambolijski je postal mučenik svojih idej in dalekosežnih političnih načrtov, ki jih je hotel za vsako ceno realizirati. V njegovem stremljenju ga je podpiral sicer skoro ves narod, proti pa je bila posebno vojaška kasta, ki se je po porazu v svetovni vojni naslonila na vsemakedonsko revolucionarno organizacijo, katere voditelji so bili za nadaljevanje od Koburžanov inavgurirane državne politike.

Celih osem let po devetojunjski revoluciji so imeli državno krmilo po padcu zemljoradnikov v rokah nacionalisti in liberalci, ki so bili popolnoma pod vplivom Vanče Mihajlova in njegovih tovarišev. Demokratiški Zgovor, ki je imel v sobranju močno večino, sicer nikakor ni predstavljal kake homogene organizacije, vendar pa so bile vse v njem združene stranke edine v tem, da je bodočnost Bolgarske v naslonitvi na nasprotnike naše države. To je bila njih maksimalna in po njej so vodili bolgarski državnik usmerili tudi svojo zunanjo politiko. Dogodki, ki so se razvijali zadnja leta na Bolgarskem in so našli v naši državi močen odmev, so vsem še živo v spominu. Ponovno je prišlo kljub naši miroljubnosti do ostrih konfliktov z Bolgarsko in položaj je postal celo tako napet, da sta se Francija in Anglija smatrali prisiljene, da intervenirata v Sofiji. Edina pozitivna točka dobe osemletnega gospodarstva Cankova in Ljapčeva na Bolgarskem je bil niški sporazum z našo državo, ki je rešil vprašanje dvolastništva ob jugoslovansko-bolgarski meji.

Gospodarska kriza, ki je zajela ves svet, je med tem vedno bolj pritiskala tudi na Bolgarsko in jo spravila skoro na rob propada. Državne blaginje prazne, narod obubožan, tak je bil položaj, ko je Narodni blok pri zadnjih parlamentarnih volitvah obračunal z dosedanjimi močniki ter z ogromno večino obsodil dosedanje politiko svojih državnikov. Ljapčevu sicer razpoloženje naroda ni bilo neznano, vendar pa se mu ni niti sanjalo, da bo doživel tak poraz. Nerač se je sicer umaknil, vendar pa je hočeš nočeš moral izročiti državno krmilo v roke vodje Narodnega bloka, Malinova, ki je poklical v svojo vlado tudi zastopnike zemljoradnikov, ki so bili do tedaj na glasu kot veleizdašniki.

S padcem Ljapčeva oz. Demokratiškega Zgovora je nastopila na Bolgarskem nova doba. Malinov je takoj, ko je prevzel vodstvo vlade, izjavil, da je cilj

Mariborski in dnevni drobiž

Počastitev spomina prof. Chodounskega

Letos spomladj je umrl v Pragi vneti prijatelj našega naroda, velezaslužni vseučiliški profesor dr. Kari Chodounsky.

Cele generacije slovenskega dijaštva, ki je študiralo v slovanski Pragi, so ohranile v svetlem spominu ime tega moža, ki je bil desetletja pravi oče praških slovenskih akademikov. Z globoko hvaležnostjo se številni naši izobraženci, ki zavzemajo danes ugledna mesta v javnem življenju, spominjajo darežljive roke in zlatega srca tega plemenitega učenjaka. Zato je njegova smrt bolešno odjeknila v mnogih srcih.

Profesorju dr. Chodounskeemu pa nismo dolžni hvale in pietete samo kot očetu praških slovenskih dijakov. Bil je goreč prijatelj naših krajev in posebej še naših gorenjskih planin; on in njegovi prijatelji so privedli češke turiste v naše gore, proti katerim se je takrat obrnila raznarodovalna ofenziva. Dolga leta je svoje počitnice prebival na naših tleh. V živem spominu so še prebivalstvu Jezerskega in okolice pristrčni stiki prof. Chodounskega z našim ljudstvom, ki ga ni samo vzpodbujal v narodni zavesti, marveč je kot zdravnik bil mnogim neprecenljiv svetovalec in rešitelj. Mirno lahko trdimo, da gre Čehom, zlasti pa prof. Chodounskeemu, v znatni meri hvala za to, da so naši obmejni planinski kraji, osobito Jezersko z okolico, kljubovali nemškemu navalu.

Častnemu članu bivše praške Ilirije in velezaslužnemu pospeševalcu planinske misli na Slovenskem, velikemu Slovanu prof. dr. Chodounskeemu, nameravata Jugoslovensko-čehoslovaška liga in Slovensko planinsko društvo v Ljubljani pokazati hvaležnost našega naroda tako, da mu na Jezerskem odkrijeta spominsko ploščo.

Svečanost odkritja te plošče je določena na dan 15. avgusta. Tega dne se bodo na Jezerskem zbrali številni prijatelji jugoslovensko-čehoslovaške vzajemnosti. Svojo udeležbo so že obljubile mnoge odlične osebnosti, med njimi predvsem čehoslovaški poslanik v Beogradu g. dr. Robert Flider. Podpisani organizaciji opozarjata na to prireditve vso našo javnost. Posebej pa vabimo člane bivših praških akademskih društev, zlasti najstarejše »Ilirije«, »Adrije« in »Jugoslavije«. Bodi ta dan tovariški sestanek vseh, ki so ohranili hvaležnost in simpatije ne samo do mecena dr. Chodounskega, marveč do zlate Prage in češkega naroda sploh. Združimo se tega dne na naših lepih gorenjskih tleh in pokažimo z obilno udeležbo na tej svečanosti, kako globoke, nerazdružljive vezi spajajo oba naroda. Posebej še opozarjamo na to planinsko svečanost naše planince in jih vabimo, da v čim večjem številu počaste spomin pionirja našega planinstva.

Podroben program svečanosti na Jezerskem bo objavljen v listih.

V Ljubljani, dne 24. julija 1931.

Jugoslovensko-čehoslovaška liga in Slovensko planinsko društvo v Ljubljani.

S Šmarinega na Pohorju

Prijazna planinska vasica Šmartno na Pohorju, ki je zadnja leta zaslovela kot letovišče vsled počitniške kolonije za otroke, ki se nahaja tam v bližini, je točka, katero že nekaj let rad obiskujem. Tako sem se ustavil v tem kraju po preteku dveh let tudi letos in opazil nekaj razveseljivih izprembeb, kakor nove lične plotove okrog vrtov, prenovljeno znano gostilno nasproti cerkve, trotoar pred poštnim poslopjem in celo del kanalizacije. Vse to napravi na tujca dober vtis, znak, da se nekateri domačini potrudijo svoj kraj lepšati in s tem privabljati goste. So pa še nedostatk, katere bo potrebno na vsak način odpraviti, kakor: pašo prašičev okrog hiš v vasi, na pol podrti hiši sredi vasi, posebno pa podiračo se telovadne priprave na šolskem dvorišču in vrtno utico istotam. Zadnje je vsekakor znak neke malomarnosti merodajnih faktorjev, kateri bi bili v prvi vrsti poklicani, da dajo s pravilnim vzdrževanjem javnega poslopija dober zgled ostalim vaščanom. —

Uslužni gospod poštar mi je pripovedoval, da je dobila letos vas redno poštno zvezo, da pride celo telefon, ter da se temeljito popravlja okrajna cesta iz Slovenske Bistrice, katero nameravajo podaljšati prav do Počitniškega doma. Vse to je zasluga društva, katero vzdržuje Počitniški dom, kateremu so Šmarčani hvaležni, ker je s tem dvignjeno Šmartno v enega najlepših letoviških krajev na Pohorju in prinešen Šmarčanom marsikateri zaslužek v teh težkih časih. Danes je vas prenatrpana letoviščarjev iz vseh krajev, celo iz Beograda in Dalmacije in avtomobili z novimi gosti so v vasi letos dnevna prikazen. — Podpohorec.

Iz Slatine Radencev

Po nekolikšni stagnaciji se je tekom zadnjega tedna sezona razmahnila in razpoložljiva stanovanja so bila prve dni minulega tedna domala zasedena. Zbralio se nas je tudi precej Mariborčanov: g. dvorni svetnik v p. dr. Toplak, g. dr. Mulej z gospo, polkovnika Radovanović in Stojadinović in še nekaj drugih. Nekaj Mariborčanov, ki so sicer že leta sem stalni gostje tekom sezone, še pogrešamo, a upamo, da se bodo kmalu pojavili. Največ gostov — relativno — so dali doslej Zagreb, Beograd in Ljubljana. Tudi iz ostalih krajev Jugoslavije, zlasti iz Hrvatske in deloma iz Srbije, pa tudi iz raznih slovenskih krajev, znanu je zdravilišče letos že lepo število gostov. Na žalost pa doslej sezona še zaostaja za prejšnjimi — zdi se, da je to splošen pojav v vseh zdraviliščih, posledica krize.

Te dni je bila kolavdacija nove šole, ki bo 16. avgusta slovesno blagoslovljena in otvorjena.

Včeraj je bila tu komisija radi razširjenja skladiščnega prostora pri kolodvoru in radi nove dovozne ceste odnosno radi preureditve dovoza in odvoza k skladišču.

Sinoči se je v prostorih zdraviliške restavracije vršila ustanovitev Združne elektrarne, ki ima nalogo, da uvede elektriko tudi v poslopju izven zdraviliškega rajona. Načelnistvo zadruga je bilo poverjeno znanemu tukajšnjemu gospodarskemu delavcu g. magistru Poljaku, in je izven dvoma, da bo vprašanje elektrifikacije Radencev dobro napredovalo.

Tako se gibljejo Radenci na vseh koncih in krajih in se razvijajo v lepo moderno zdravilišče.

Ustanovitev nove streljaške družine v Št. Juriju ob Pesnici.

Včeraj se je vršil v prostorni dvorani ljudske šole v Št. Juriju ob Pesnici ustanovni občni zbor Streljaške družine. Predsednik oblastnega odbora, polkovnik g. Božidar Putniković, je v jedernatih besedah obrazložil organizacijsko delo tega viteškega sporta. Občni zbor je pozdravil tudi sreski podnačenik g. Milan Makar, ki je izrazil svoje veselje nad tem, da so se pričele streljaške družine širiti tako intenzivno tudi na levem bregu. Izvoljen je bil odbor novo ustanovljene družine, kateremu predseduje poštovni Stanko Terčeli. Novi streljaški družini želimo obilo uspeha.

Časten uspeh Jugoslavije na šahovski olimpijadi v Pragi.

Včeraj je bilo na meddržavni šahovski olimpijadi v Pragi odigrano zadnje kolo. Jugoslavija je igrala z Letonsko ter izgubila 1 in pol:2 in pol. Mattison, ki je dva dni poprej porazil svetovnega prvaka dr. Alješina, je porazil tudi našega velemejstra dr. Vidmarja. Partija Kostić—Petrov je končala remis, Pirc je porazil Feigina, dr. Astaloš pa je zgubil proti Apsenkiesu. Naša država je imela najboljši izgled, da si osvoji letos Hamilton-Russelov pokal in bi nedvomno tudi zasedla prvo mesto, da ni doživel naš prvak dr. Vidmar na olimpijadi kar 4 poraze. Kljub temu pa moremo biti z uspehom še vedno zadovoljni. Placirali smo se na 4. mesto in zaostajamo za zmagovalcem le za 2 točki. Hamiltonov pokal, ki ga je hranila dosedaj poljska ekipa, si je letos priborila Amerika, ki si je od 72 dosegljivih točk priborila 48;

na drugo mesto se je plasirala Poljska 47 točk, na tretji Čehoslovaška 46 in pol, na četrto Jugoslavija 46 točk. Slede: Letonska, Švedska in Nemčija 45 in pol, Avstrija 45, Anglija 44, Madžarska 39 in pol, Nizozemska 35, Švica 34, Litva 30 in pol, Francija 29 in pol, Rumunija 28, Italija 24, Danska 19 in pol, Norveška in Španija 15 in pol. Prihodnja šahovska olimpijada bo leta 1933 v Čikagu.

Slabi koleki.

Iz krogov naših trgovcev prejemamo pritožbe, da so poslednje čase koleki tako slabo gumirani, da kar odpadajo z računov. Ker so trgovci radi tega v nevarnosti, da bi bili kaznovani zaradi nekolikovanih računov, naprošajo finančno upravo, da posreduje na pristojnem mestu, da odpravi ta nedostatek.

Na mejo — v Apače!

Narodna Odbrana v Apačah priredi v nedeljo, dne 2. avgusta v Apačah svojo drugo večjo prireditev s sodelovanjem sosednjih društev. S tem nam nudi ugodno priložnost spoznavati naše obmejne kraje in stopiti v stik z obmejnimi prebivalstvom, ki pričakuje od nas moralne podpore. Naše vrlo pevsko društvo »Jadranc« ponese tudi letos tja našo pesem, ki je lani Apačane in okoličane zadivila v zmagovalnem pohodu. Tudi letos bo ob zadostnih prijavah vozil v nedeljo, dne 2. avgusta iz Maribora v Apače preko Slov. goric in Gornje Radgone osebni avto tja in nazaj za 50 Din za osebo, odprti s krovom pa po 35 Din. Prijava sprejema pisarna Nar. Odbrane v Graški ulici 5, drugo nadstropje vsak dan od 18. do 20. ure. Odhod iz Maribora v nedeljo 2. avgusta ob pol 13. uri izpred Trga svobode, povratek iz Apač ob pol 22. uri oziroma na zahtevo prej. S prijavi se naj ne odlaga na zadnji dan, takrat ni več možno dobiti avtov. Privoščimo si prijetni izlet po svoji domovini — na mejo!

Pomočniški odbor trgovskega gremija v Mariboru

sklicuje svoj redni pomočniški zbor za dne 29. t. m. ob 20. v svojih prostorih na Slomškovem trgu št. 6. V slučaju nesklepnosti se vrši ta zbor eno uro pozneje ne glede na število prisotnih članov. Dnevni red: 1. Poročila predsednika, tajnika, blaginika in preglednikov. 2. Volitve novega odbora, 3. Trgovski pomočniki in penzijsko zavarovanje, 4. Raznoterosti. Potrebna je polnoštevna udeležba.

Gasilna vaja skupine Pobrežje.

Preteklo nedeljo se je vršila lepo uspešna skupinska vaja pri Sv. Miklavžu na Drav. polju. Vodil jo je prav spretno župni odbornik tov. Pšeničnik. Udeležili pa so se je: gasilno društvo iz Pobrežja z motorko in malo brizgalno, Zrkovci z veliko brizgalno, Brezje z malo brizgalno, Dolgoše z malo brizgalno, Miklavž z veliko brizgalno in Sv. Janž na Dr. polju kot gost z motorko. Situacija: gori županovo s slamo krito gospodarsko poslopje, v bližini cela skupina s slamo kritih hiš. Na pol 3. je bil določen alarm. V tem času je vsako društvo odhajalo z doma. V pol uri so bila vsa društva na delu. Domače društvo je napadlo najprej požar, vsa druga društva so branila sosedne hiše. Ker pa je pihal močen zahodnik, se je požar širil proti izhodu. Treba je bilo pregrupacije društev. Tu bi moral videti, s kakšno vnemo so delovala posamezna društva! Vsak posameznik je hotel pokazati, da je svoji nalogi kos; vmes pa sta regetali turbinki, da je radovedno ljudstvo vrelo od vseh strani. Prav na mestu so bile tudi markirane sanitetne vaje. Tu je ležal mož, ki ga je zadušil dim, tam si je nekdo zlomil roko, ko so ga reševali izpod strešja in zopet tam je klicala pomoči deklica, ki se je nevarno ožgala pri požaru. Povsod je bil sanitetni oddelek takoj na razpolago in gasilni avto je odvažal ranjence v bližnjo gostilno, kjer so kmalu ozdraveli. Po vaji je imel župni odbornik nagovor na gasilce — bilo jih je 94. — Razložil je pomen in potek vaje ter bodril moštvo k marljivemu složenemu delu. Pripominjamo, da je bilo tu vode dovolj na razpolago. V prihodnje si želimo vaje, kjer je pomanjkanje vode in jo je treba po verigah dovajati na požar.

Zaradi potepuštva

je bil aretiran 32letni Ljubljčan Pokorn Josip, brezposelni mizarski pomočnik.

Iz železniške službe.

Za šefa tovarnega kolodvora v Mariboru je imenovan g. Leopold Grud en, dosedaj načelnik postaje v Poljčanah, kontrolor na gl. kolodvoru g. Ivan Wurzing er, pa je premeščen v Ljubljano.

Umrli so v Mariboru

pretekli teden: v 35. letu Marija Fritnerič, rojena Domitar, soproga železničarja; 40letna žena krojaškega mojstra Gizela Ločičnik; 72letna zasebnica Ivana Verbič roj. Mede in 54letna soproga čevljarskega mojstra Ivana Cerny.

Fantovski pretep v Račah.

Včeraj se je vršila v Baumanovi gostilni v Račah prosta zabava, katere so se udeležili tudi fantje iz bližnjih vasi. Med fanti iz Rač in Podove, med katerimi vlada že staro sovraštvo, je padlo kmalu več psov, nakar je sledil takoj splošen pretep. Bauman Josip iz Podove in Karel Paitler iz Rač sta bila pri tem težje ranjena in sta morala iskati zdravniško pomoč, več fantov pa je odneslo lažje poškodbe. Orožniki so končno pretepače razgnali, glavna razgrajča Franceta in Josipa Pogorevca pa aretirali in izročili mariborskemu sodišču.

S tihotapstvom saharina

se še vedno pečajo gotove osebe kljub riskantnosti tega posla. Tako so prijeli orožniki iz Rač v soboto v viaku, ki odhaja iz Maribora proti Celju ob 17.20 nekega moža in ženo ter zaplenili v njuni prtljaji 14 kilogramov saharina. Oba sta obsojena na veliko globo, ali pa na leto dni zapor v slučaju neizterljivosti. Istega večera so zaplenili carinski organi pri neki dami v viaku med St. Iljem in Mariborom 2 kilograma saharina. Bila je takoj po pridu v Maribor obsojena po zakonu za pobijanje tihotapstva na 42.000 dinarjev globo. Kakor nam poročajo, so zaplenili finančni kontrolni organi večjo količino saharina tudi v Zidanem mostu. —

Srečke za III. razred državne razredne loterije

so prispele in jih igralci lahko zamenjajo v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru.

16 vozov sadja

je prispelo danes na naš živilski trg. Prevladujejo hruške vseh vrst. Mnogo je tudi prvih jabol, ki so jih davi ponujali 6 komadov po Din 1. — Tudi prve zgodnje slive so našle pri naših gospodinjah mnogo kupcev.

Z odprtim nožem v roki

je bil aretiran 26letni brezposelni ključavničar iz Pekar v Splavarski ulici, kjer se je sprl z neko fantovsko družbo ter jo pogнал v beg. Pri aretaciji se je zelo surovo vedel in se upiral aretaciji. Bil je izročen sodišču.

Izgubljeno.

V soboto dopoldan je bil izgubljen na Glavnem trgu pri avtomobilski postaji zavoj s fotografskimi slikami. Najditelj se naproša, da vrne zavoj v trgovini Jaš & Lesjak v Ulici 10. oktobra.

Težka aretacija.

V nedeljo zvečer sta se pričela na Glavnem trgu prepirati radi nekaj čevljev v močno vinjenem stanju 19letni delavec-pohajatelj Garneš Edmund in 25letni klepar Koban Rudolf iz Rošpoha. Prepiru je sledil pretep, tekom katerega je Garneš izvlekel žepni nož ter z njim zamahnil proti Kobanu, ki se je v zadnjem hipu umaknil. Ko je na vpitje pretepačev čih se mladeničev prihiteli policijski stražnik, sta oba pobegnili. Končno se je posrečilo stražniku v Dravski ulici ujeti Kobana, ki pa se je z vso silo upiral aretaciji, tako da ga je ukrotilo komaj četrto stražnikovo, ki so ga le z največjo težavo privedli na policijo. Možak se je ponovno vrgel na tla. Nekaj minut pozneje je bil aretiran tudi Garneš na Glavnem trgu. Oba sta bila policijsko kaznovana.

Lažje nezgode.

Na državnem mostu je dobila zasebnica Prosgaj Amalija epileptični napad. Prepeljali so jo z rešilnim avtomobilom na dom. — Popoldne pa sta povozila na državnem mostu dva kolesarja slepo Ragolič Marjko, ki pa je ostala k sreči nepoškodovana. Nezgodo je zakrivila njena spremljevalka, ki je šla nepravilno preko mosta.

Izza kulis zloma Kredit-Anstalta

Kakor znano, je bil predsednik Kredit-Anstalta, ki daje že nekaj mesecev toliko skrbi avstrijski vladi, baron Louis Rothschild, ki je bil še pred letom dni eden najbogatejših mož ne samo v Avstriji, nego v vsej Srednji Evropi. Njegovo premoženje so cenili na kakih 16 milijard dinarjev. V njegovih rokah, ali pa vsaj pod njegovim nadzorstvom, je bilo nad polovico vseh večjih industrij v Avstriji.

Louis Rothschild je potomec enega bratov znane Rothschildove družine iz Frankfurta, ki ima to čudno navažo, da se ženijo med seboj samo bratranci in sestrične ter se izogibajo vsakemu mešanju krvi. Louis Rothschild je samec ter je posvetil skoro vse svoje življenje samo lovu, sportu in letalom. Po smrti očeta Alberta Salomona Rothschilda je podedoval 700 milijonov zlatih kron in je moral plačati samo za prepis premoženja takrat 30 milijonov kron. Pred in med svetovno vojno se mu je to bajno premoženje še znatno pomnožilo, čeprav ni nikoli posvečal posebne pozornosti povečanju svojih zlatih zakladov.

Ko je zašla Kredit-Anstalt leta 1929 v kritičen položaj, je zbral Louis Rothschild vse dokumente in blagajniške izvečke ter hotel z njimi odpotovati v Pa-

riz in London, da bi se tam posvetoval z ostalimi Rothschildi o načinu, kako bi rešil zavod pred grozečo katastrofo. Letel je v Pariz z letalom, ki pa se mu je v bližini Metz pokvarilo, tako da je moral pristati. Francozi so ga prijeli in proučili vse njegove listine ter tako doznali v času, ko še ni nihče slutil v Srednji Evropi o težavah Kredit-Anstalta, pravo njegovo stanje. To dejstvo so tudi dobro izrabili v borbi proti avstrijsko-nemški carinski uniji.

Zanimivo je, da je nastavljal Louis Rothschild na visoke položaje v svojih zavodih samo čistokrvne in pravoverne Žide. Plače teh so bile ogromne. Tako je imel generalni ravnatelj banke nič manj kot 8 milijonov dinarjev letne plače. Neki drugi ravnatelj je bil upokojen z obilno pokojnino in knežjo odpravnino 25.000 dolarjev, dočim ima neki drugi zopet 30.000 dolarjev letne pokojnine. Nič slabše niso bile plače visokih funkcionarjev v afiliiranih zavodih, ki so prejimali po 1 in pol do 2 milijona dinarjev plače na leto. Spričo tega je moralo priti prej ali slej do poloma banke. Težko je samo to, da morajo plačevati grehe Louisa Rothschilda sedaj avstrijski davkoplačevalci.

Tekma 30.000 pesnikov

Sleherno leto priredi japonski cesar v cesarski palači takozvano cesarsko svečanost pesništva, združeno s tekmovanjem vseh japonskih pesnikov. Prva svečanost te vrste se je vršila že leta 1377. Sprva so se smeli udeležiti tekme samo člani cesarske hiše. Cesar Meiji pa je odredil, da se sme te tekme udeležiti sleherni Japonec.

Naslov pesmi, ki jo je treba spesniti in poslati nato v oceno, je prečitani vsako leto meseca novembra ter mora biti potem pesem poslana najkasneje do 15. decembra. Naslov pesmi izbere navadno cesar sam. Letos je bil naslov: »Sneg na planini«. Doposlanih je bilo okrog 30.000 pesmi izpod peresa najslavnejših japonskih pesnikov pa do neznanih prijateljev lirike, ki jih je na Japonskem na stotisoče.

K tekmi poslane pesmi morajo biti napisane z lepopišno pisavo na posebnem, samo za to tekmovanje določenem papirju. Za pesem, ki jo napiše cesar, pa uporabljajo papir, ki je po svoji kvaliteti edinstven na svetu.

V razsodišču, ki mora pregledati vse pesmi, so vsi največji sodobni japonski pesniki in književniki. Delo je zelo naporno ter dolgotrajno. Čitanje vseh pesmi traja skoro pol leta. Najpreje izločijo iz vseh pesmi 2000 pesmi, iz njih pa izberejo potem kakih 70 najboljših. Od teh določijo končno razsodišče pet do sedem pesmi, ki so prečitane na dvoru ob prilični svečanosti pesništva, ki se vrši tamkaj.

Svečanost se prične po deseti uri zjutraj v divni Feniksovi dvorani cesarske palače. Svečanosti prisostvujejo poleg cesarskega doma tudi vse odlične japonske osebnosti. Ceremonijel čitanja je zelo svečan. Vsaka pesem je na umetniško izdelanem krožniku. Čitajo najpreje najboljše in končno najboljšo pesem. Pesmi ne recitirajo nego pojo in to najboljši japonski pevci. Pesmi cesarske rodbine so izven konkurence ter jih ponavljajo tem večkrat, čim višji je položaj pesnika v cesarski hiši. Tako pojo pesem cesarja petkrat.

Uas slepcev

V mehiški državi Vaxaci, v vasi Tilpetec, je vse domače prebivalstvo silno degenerirano. Najžalostnejše pa je, da prihajajo tamkaj številni otroci slepi na svet in se tudi sicer kmalu po porodu pojavijo znaki slepote, tako da oslepe skoro vsi otroci popolnoma ali deloma do 14. ali 15. leta. Ako pride kak tujec v ta kraj in ostane v njem dalj časa, napade ta skrivnostna bolezen tudi njega. Slepi domačini pripisujejo svojo bolezen neki zagonetni rastlini, ki so ji dali ime »La Verguena«. Pravijo, da spušča ta rastlina iz sebe neko snov, ki člo-

veka oslepi. Ugotovljeno pa je, da obstoja ta rastlina samo v narodni domišljiji. Že več zdravnikov je raziskovalo to bolezen. Tako je dr. Larumbe, šef vojaške bolnice, v mestu Mehiku našel enega od vzrokov te bolezni, vendar dokaza za svoje odkritje še nima. Kasneje je švedski zdravnik dr. Weissmann preiskoval to bolezen, vendar tudi on ni mogel najti pravega vzroka. Domneva, da prihaja bolezen od nekega načina življenja tamkajšnjih domačinov in od preslabe hrane. Drugi zopet pa so naziranj, da je vzrok te bolezni pomanjkanje gotovih vitaminov in da gre za neko podedovano krvno bolezen. Splošno pa se domneva, da je pravi povzročitelj te bolezni neki črviček, ki se zarije v podkožno tkivo in človeške žleze, kjer živi potem parazitsko življenje. Ta črviček zleže svoje ličinke na komarje, ki jih prenašajo potem na človeka. Te ličinke morejo povzročiti težke očesne bolezni, čisto tudi slepoto. Ni pa izključeno, da obstoji razen te živalice še kak drugi, dosedaj nepoznani krivec tega pojava. O pobijanju te bolezni za sedaj ni govora, temveč se nasprotno opaža, da se bolezen polagoma še razširja, njeno ognjišče pa je v Tilpetecu, vasi slepcev.

Fantastične napovedi angleškega kemika

Znameniti angleški učenjak, kemik Henry Rhodes, je imel te dni v Londonu predavanje, ki je vzbudilo v vseh znanstvenih krogih ogromno senzacijo.

Henry Rhodes se je bavil v svojem predavanju z bodočim razvojem fizike in kemije, ki obetata po njegovem mnenju velika presenečenja. Prišel je pri tem do fantastičnih sklepov, kakršne si more izmisliti le silno bujna domišljija. Rhodes je prepričan, da bo mogla znanost že v najkrajšem času ustvariti živo protoplazmo, pramaterijo človeškega in živalskega telesa. Ko se pojavi prva živa protoplazma, bodo postale stare sanje o umetnem ustvarjanju življenja, vsaj v svojih lepih oblikah, stvarnost. Predvsem bi dalo to odkritje ljudem moč, da po ljubno krepijo svoja telesa in znatno podaljšajo mejo življenja. Vajnejši od tega uspeha pa je morda še drugi: boljše spoznavanje rasti kosti in tkiva. Rhodes se zdi čisto verjetno, da bo čez sto let namesto odrezanih rok in nog mogoče napraviti nove roke ali noge.

Druga biološka pridobitev bo mogla vplivati na spol pri moškem embriju, tako da bo mogoče poljubno ustvarjati dečke ali deklice.

Največje izgleda pa ima vsekakor v bodočnosti kemija. Ako se danes v šali trdi, da se more človek prehranjevati z zraka, pa se po Rhodesovem mnenju mirno lahko pričakuje, da postane to v

doglednem času stvarnost. Znano je, da so sladkor, celuloza in škrob temeljne sestavine človeške hrane. Ogljikovi hidrati se dajo kemično proizvajati iz vode in ogljikovega dioksida. Ker pa se nahajata voda in ogljikov dioksid v zraku, ni zato prav nobene ovire za prognozo, kako bi se v bodočnosti pridobivala hrana iz zraka s kemično sintezo. Kadar pa bo mogoče iz zraka pridobivati hrano, potem seveda tudi ne bo čisto nič čudno, ako se bo iz zraka pridobivala tudi obleka. Znano je, da obstoji umetna svila iz celuloze, ki je istotako ogljikov hidrat.

Jutranja kava predsednika kubanske republike

Predsednik kubanske republike, Machado, je dobil od nekega državljana iz Havane originalen dar. Predsednik Machado je znan ne samo kot dober državnik, temveč tudi kot strasten prijatelj kave, kakoršni so pač skoro vsi Kubanci. Zdi se vrh tega, da prvi državljani kubanske republike zelo rad — spi. Dar, ki ga je dobil, sestoji iz budiljke čisto nenavadne in posebne vrste. Ves mehanizem ure je spojen z aparaturom, v kateri je kava in voda, tako da se more pripraviti izvrstna črna kava. Poseben, izredno duhovito sestavljeni mehanizem pripravi skodelico fino dišeče kave nekaj minut poprej, predno prične budiljka funkcionirati. Tako se predsednik kubanske republike, ko začne končno budiljka zvoniti, ne samo prebudi v natančno določenem času, temveč ima takoj poleg sebe tudi skodelico izvrstne črne kave. Listi poročajo, da je ta nenavadni dar predsednika Machada silno razveselil. Čeprav ga namreč budiljka brezsrčno prebudi iz spanja, vendar pa mu to neugodje nadomesti takoj nato s skodelico prvorazredne kave.

Zakleti kraj

Po vesteh italijanskih listov so se odigrali pretekle dni v Navari na Siciliji dogodki, ki so močno razburili tamošnje prebivalstvo. V bližini Navare se nahaja stara cerkva, v katero romajo Sicilijanci, ker verujejo, da si pridobe s tem posebno zaslužje. Ta cerkva se je pričela poslednje čase zaradi starosti rušiti ter so jo morale končno cerkvene oblasti zapreti, ker je bila nevarnost, da se lepega dne ne zruši na v molitev zastopljene vernike. Cerkevno predstojništvo je sklenilo, da se zida novo cerkev in sicer v neposredni bližini stare. Med tem pa so se razširili med ljudmi glasovi, da se prikazuje na tem mestu duh nekega pred leti ubitega pastirja. Prijavile so se razne priče, ki so ga bojda videle na svoje oči in čule žvenketanje verig. Cerkvene oblasti pa se niso zmejnile za te govorjce in odredile slovesno polaganje temeljnega kamna za novo cerkev. Ko je bila svečanost na višku, je pristopil k temeljnemu kamnu župnik — predsednik odbora za zgraditev nove cerkve. Ni pa še dobro stopil do kamna, ko si je na lepem zlomil nogo ter padel. Ljudstvo je bilo skrajno razburjeno in ni preostalo drugega, kakor preložiti svečanost. Predno bi se morala vršiti ponovna svečanost blagoslovitve temeljnega kamna, je prihajal na kraj bodoče gradnje inženjir, ki je prevzel gradnjo nove cerkve. Hotel se je uveriti, ali so bile vse priprave v redu izvršene. Ko pa je prihajal na usodni kraj, se mu je nenadoma splašil konj in ga treščil na tla, da je obležal s smrtno nevarnimi poškodbami. Spričo vsega tega so se končno vdale tudi cerkvene oblasti in izjavile, da ne bodo gradile na tem zakletem mestu nove cerkve.

Nevidno letalo.

Angleški listi poročajo, da so se nedavno vršili v Italiji poskusni poleti z letalom, ki so ga izdelali v Fiatnih tovarnah. Letalo je pobarvano z neko posebno barvo ter ga je mogoče opaziti šele iz neposredne bližine. V višini tisoč metrov pa je popolnoma nevidno ter je mogoče čuti samo gmrnenje njegovih dveh motorjev. Poskusi so se baje nad vse dobro posrečili ter bodo pričeli takoj letala v kratkem graditi v velikem številu. Vsekakor lahko pomeni ta izum, če je vest resnična, silen preobrat v tehni-ki vojnih letal.

Sport

Državno teniško prvenstvo moštev ŽKD Zagreb:Rapid 8:1.

Včeraj se je v Mariboru odigralo zadnje kolo državnega teniškega prvenstva v coni A. Nasprotnika sta bila Zagrebško klizaško društvo in domači Rapid. Zagrebčani so nastopili v svoji naimočnejši postavi s znanim Davis-cup igralcem F. Kukuljevičem na čelu, dočim je bil Rapid brez svojih izvrstnih dam ge. Hitzlove in dr. Krausove precej handikapiran. Končen rezultat tekmovanja ne podaja prave primere moči; domačini so se potrudili, kar dokazuje tudi razmerje gemov 119:73. Zagrebčani so pač vsi mnogo rutiniranejši in sigurnejši; veliko ulogo je imela tudi sreča. Krasen uspeh je dosegel zopet Hitzel, ki je zmagal na 5. mestu v Jugoslaviji stoječega Podvinca po napetem boju. Tudi dr. Blanke je imel igro proti Kallayu v rokah, vendar je tu odločila mladost in gibčnost znanejšega jugoslov. desetoborca. Vsi ostali so se po najboljših močeh potrudili in nudili lepe, odprte borbe. Posamezni rezultati so sledeči: Kukuljevič:Leyrer 7:5, 6:0, Podvinec:Hitzel 2:6, 10:12, Kuftinec:Holzinger 6:3, 6:2; Kallay:dr. Blanke 9:7, 3:6, 8:6; dame dr. Gostiša:Lirzer 6:1, 6:4, Maksimović:Scherbaum 6:0, 6:2, dr. Gostiša-Maksimović:Lirzer-Holzinger 6:3, 6:1, Kukuljevič-Podvinec:Leyrer-Hitzel 9:7, 6:2, dr. Gostiša-Novak:Holzinger-Halbaerth 6:3, 7:5.

Izredno dobro obiskani turnir je vodil odbornik Jugosl. tenisa saveza g. Radovan Šepce v splošno zadovoljstvo; kot sodniki pa so se udeleževali gg. Babič, Bergant, Halbaerth W. in Pušenjak.

S tem se je ŽKD kvalificiral v finale, ki ga odigra s zmagovalcem cone B. »Šumadijo« iz Beograda. Zmagovalec tega boja pa igra izizzivalno srečanje z branilcem naslova — Haškom v Zagrebu.

Plavalne tekme za prvenstvo Dravske banovine.

V Ljubljani so se vršile v soboto in nedeljo tekme za prvenstvo Dravske banovine v plavanju seniorjev, juniorjev, v skokih ter v waterpolu. Tekom sobote sta bili odločeni prvenstvi v skokih in waterpolu juniorjev, ki jih je izvojevala Ilirija. V sobotnih disciplinah so bili med splošno dobrimi vrhunskimi rezultati zrušeni tudi trije jugoslovenski rekordi, in sicer je Draško Wilfan (Primorje) zboljšal lastna rekorda na 50 m prosto (28 sek.) in 100 m hrbtno (1:18.1), Lampretova pa je dvignila v času 1:17.3 na 100 m prosto dosedanj rekord Olge Roje (Jadran). V nedeljo so se tekme nadaljevale in si je v vseh disciplinah priborila plavalno prvenstvo LPP za leto 1931 ljubljanska Ilirija. Naslov podsavezne prvaka v waterpolu za leto 1931 si je brez borbe osvojila tudi Ilirija.

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo.

Zagreb: Hašk:Primorje 10:3 (0:3). Split: Hajduk:Gradjanski 1:1 (0:0). Sarajevo: Sašk:Jugoslavija (Beograd) 2:1 (1:1). Beograd: BSK:Soko 5:2 (3:0). Šabac: Mačva:PSK (Pančevo) 4:0 (2:0). Subotica: Bačka:Gradjanski (Osijek) 3:2 (2:1). Osijek: Slavija:Sand (Subotica) 5:2 (2:2).

GAK (Gradec):SK Rapid 4:2 (2:1). Mariborski Rapid je včeraj gostoval v Gradcu ter je proti avstrijskemu amaterskemu prvaku Grazer Atletikklub odigral prijateljsko tekmo. Po precej izenačeni igri so zmagali Gradčani s 4:2.

SK Železničar rez.:SK Svoboda 1. 7:2 (1:1).

Na igrišču SK Železničarja se je včeraj odigrala prijateljska tekma med rezervo SK Železničarja in prvim moštvom SK Svobode. Tekma je končala z zasluženim zmago SK Železničarja v razmerju 7:2.

Davis cup.

Včeraj je končala finalna borba v tekmovanju za Davisov pokal med Francijo in Anglijo. Zmagala je Francija s 3:2. Rezultati včerajšnjih singlov so bili: Austin (Anglija):Borotra (Francija) 7:5, 6:3, 3:6, 7:5; Cochet (Francija):Perry (Anglija) 6:4, 1:6, 9:7, 6:3.

M. Zevacov

V senci jezuita

Zgodovinski roman

167

»Oh, preden mine osem dni, bomo mi vsi že daleč od Fontenbloja.«

Baš to je hotel kapitan vedeti.

»Da bi bilo le res, kar govoriš, modras!« je zarežal sam pri sebi.

Odšel je; Tribulet ga je spremljal do vrat in se mu poklonil na pragu do tal.

Ko je stal Mongomeri v kraljevi predsobi, je čakal nestrpno, kdaj ga pokliče Franc I. k sebi. Toda kralj je imel važno opravilo: ukvarjal se je s svojo lovsko toaleto... In odšel je v gozd, ne da bi vprašal svojega kapitana, s kakšnim uspehom se je končal njegov sinočnji lov na ljudi.

Bralec je videl prizor, ki se je vršil med Francem I. in vojvodinjo Etanpsko po povratku z lova; videl je, da je znal Mongomeri zaslužiti smev svojega kralja, ki ga je nekoliko potolažil; videl je tudi, kako je šel kralj nato k Žileti in vse, kar je sledilo.

Prav takrat pa se je spomnil Franc I. svojih ukazov.

Poklical je Mongomerija k sebi in ga povprašal s tako mrkim glasom, da je gardni kapitan na tistem trepetal, ves pripravljen na hudo uro.

Toda naglo se mu je vrnilo ravodušje, osmell se je in odgovoril, zanašaje se na slučaj in na kapricnost usode v dvornem življenju:

»Sir, ni se nam posrečilo aretirati niti gospe Feronke, niti onih dveh rokovnjačev... Vzrok je prav enostaven, sir, ženska in rokovnjača so odšli iz Fontenbloja.«

»Ali veste to z gotovostjo?« sir.

In Mongomeri se je spustil v bujno izobilje podrobnosti, izmišljaje si zaporedoma celo vrsto prizorov, ki so silno zanimali kralja, nazadnje pa je dodal:

»Včeraj in sinoči smo aretirali kakih petdeset ljudi, ki so v gradu, sir...«

Ako je vaša kraljeva volja, pojdem izpustiti te ljudi; edini, ki zanimajo Vaše Velikanstvo, so itak ušli. Mračnega lica je poslušal Franc I. Mongomerijevo poročilo. Videlo se mu je, da blodi njegova misel drugod.

Izprehajal se je počasi, kakor da ga pritiska nezna- na katastrofa k tlom.

Neka; minut se je zdelo, da je popolnoma pozabil navzočnost svojega kapitana.

Nazadnje se mu je izvil vzdihljaj.

Obrnil se je k Mongomeriju, rekoč:

»Idite, gospod, in izpustite svoje jetnike. In če ste res gotovi, da tistih ljudi ni več v Fontenbloju, potem je vse v najboljšem redu; ne govoriva več o tem.«

Franc I. je ostal celi dve uri zaprt v svojem stanovanju.

Mongomeri se je čudil tej kraljevi brezbriznosti nad neuspehom njegove naloge tako zelo, da ga je kar skrbelo.

Toda njegov strah je bil nepotreben.

Kralj je mislil v tem trenutku prav malo na Magdaleno Feronovo in še manj na Manfreda in Lantheja.

Margentina je zavzemala vse njegove misli.

Nenadno pojavljene matere, ki se je postavila medenj in med Žileto, se mu uprla s pogledom in mu pretila z roko, ga je bilo žadelo z veliko silo.

Ko sta minili dve uri, so videli Franca I. odhajati iz njenega kabineta.

Zdel se je mračen in globoko zamišljen.

Napetil se je proti stanovanju vojvodinje Etanpske. Kaj ga je gnalo k Ani?

Ali jo je šel prositi tolažbe?

Ali je izkušal zahaneti v svojem srcu ostanek ljubezni do stare ljubice, da pozabi v hipu otmare krvoskrusno strast, ki ga je žgala v srcu?

Prekanjena vojvodinja se je nemara nadejala tega poseta...

Nemara je računala na neizmerno razočaranje, ki je čakalo kralja pri Žileti...

Napravila je večšo toaleto.

Oblečena, ali bolj, razgaljena z veliko umetnostjo se je pripravljala na skrajni boj, ki ji je imel pridobiti izgubljeno krono.

Krono!...

Ali mar ni bila skoraj prava kraljica?

Ali je živela nemara v duhu njene vesti mrzka nada, gradeča se na možnosti umorov, ki bi služili njenim namenom?...

Preiskava komplicirane ženske duše, kakršna je bila vojvodinja Etanpska, bi se reklo zabloditi v cel labirint psihologije, nam pa je naložena dolžnost skromnega pripovedovalca.

Bodisi kakorkoli... Ko je stopil Franc I. v vojvodinjin kabinet, se je zrušil v naslanjač in zamrmral kakor po bitki pri Marinhjanu:

»Vse je izgubljeno!«

A danes si ni upal dodati, kakor takrat:

»Samo čast je oteta!«

Ni se menil niti za bujno Anino toaleto, niti za njen ismev, ki je bil poln obetov, niti ni zapazil, da se mu je približala, nudeča mu ustnice v poljub.

»Zelo hudo mu mora biti!« si je mislila ona.

In v tej kratki minuti je čutila Ana eno izmed tistih redkih človeških genotil, ki jih je bila okusila v svoji dolgi karjeri.

Tudi njej je bilo hudo.

Bilo ji je hudo od prave čustvene ljubostnosti, ne da bi se udeleževalo njene bolečine tudi častihlepije in preračunanost.

Zavidala je Žileti, misleč si: Res mora biti srečna, ko uživa tolikšno ljubezen!

In spominjala se je davnih časov, ko se je ustavljala kralju, da bi ga razdražila še bolj — spomnila se, da Franc takrat ni kazal nikoli tako hude potrnosti.

In razumela je, da ljubi kralj francoski prvokrat v svojem življenju, da ljubi globoko, z vsem svojim srcem, z dušo bolj nego z umom in s čutnostjo.

Za žensko, kakršna je bila vojvodinja Etanpska, ni bilo nobenega dvoma.

Ta kralj, ta veliki babjek in vihalec kril, ta človek, ki mu je pisala starost svoj znak na čelo in ga rinila bolezen proti grobu, ta kralj, ki se je bil smejal vse svoje življenje ženskam in ljubezni, ta soldat, ki mu je bila ženska vedno samo orodje naslade — ta Franc I. je bil sedaj ukročen in ukrotila ga je mala deklica brez zlobe v srcu.

Jočem za kanarčkom,

ki je odletel v nedeljo popoldne iz banovinske hiše v Strossmajerjevi ulici 30/II. Ljuba, 2167

Prodajam

družinski avto na nožni pogon. Informacije Slovenska ulica 24 od 5. do 6. zvečer. 2164

Vinotoč Kovačič

(prej Doplihar-Mravljak) v Počehovi. Dobro sortirano vino po 7 in 9 Din. 2152

Iščem

opremljeno sobo s 15. avgustom v neposredni bližini gledališča. Naslov v upravi lista. 2161

Lepo meblirano sobo

in eno prazno sobo s posebnim vho- m v VIII oddam. Kosarjeva ul. 38. 2133

Opremljeno sobo

v bližini kasarne Kralja Petra oddam. Radvanjska cesta 6/II. 2165

Iščem stanovanje

s 1. avgustom, dve sobi v področju mesta. Družina treh oseb. Razven plačila najemnine bi lahko opravljal kak- ka lažja dela, oskrbnišvo ali pisarniška dela. Ponudbe na N. L., kavarna Jadran. 2167

Oddam veliko sobo

z vsem komfortom, na željo z zajut- kom. Pismene ponudbe pod 1. avgust na upravo Večernika. 2167

Najlepše darilo

je zlato nalivno pero! Prav lepo izbrlo dobite pri Knjigarni Tiskovne zadru- ge. Maribor, Aleksandrova c. 13.

Nabavljalna zadruga na Rotovškem trgu sprejme 2 vajenca za trgovino s po- trebno šolsko predizobrazbo. 2128

NAJNOVEJŠI MODNI LISTI

za jesen in zimo so pravkar došli. Oglejte si veliko izbiro pri TISKOVNI ZADRUGI, MA- RIBOR, Aleksandrova c. 13. 2119

zastopniki so sprejmejo

Opravična številka: E IX 1237/31

13

Dražbeni oklic.

Dne 14 septemb. 1931 ob 10 uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: k. o. Grajska vrata vl. št. 407

Cenilna vrednost: Din 221.113.33

Vrednost pritikline: Din 17.280 (ki so zgoraj vštete)

Najmanjši ponudek: ad 1.) Din 83.766.66

ad 2.) Din 35.720.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX., dne 2. julija 1931.

Samo 3 dni

FRANCOSKI CIRKUS

Samo 3 dni

4 FRERES AMAR

MAGDALENSKI TRG

Sloviti francoski cirkus, ki sedaj daje predstave v Zagrebu z velikanskim uspehom, prispe v torek 28. tm. in bo prihodnjega dne ob 21. uri dal svojo

prvo predstavo

s popolnim sporedom. Obisk menažerile od četrta, 30. tm. naprej ves dan

Zasigurajte si sedeže v predprodaji!

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdavalstva in urednik: FRAN BROZOVIC v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d. predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.